



Nieuwsbrief zomer 2024

Van de voorzitter

Beste leden van het CDL, hier ligt weer een nieuwsbrief van ons bestuur, zodat we je bij kunnen praten over de laatste ontwikkelingen. Langzamerhand komt het zonnetje weer door, waarmee ons zonnedak weer goed gaat produceren. En hopelijk is de kou dan binnenkort ook echt weg, want ondanks dat het de zesde maand van het jaar is, ruik ik nog geregeld wat houtkachels (die van mij ook).

Vanwege de naderende zomervakantie met hopelijk mooi weer en het genieten van de lange dagen in de tuinen (of andere activiteiten) hebben we besloten de ALV te verplaatsen tot na de vakantie. Wat voor nu van belang is, is in de nieuwsbrief beschreven. Met ook een uitnodiging voor jullie om de woning met subsidie verder te verduurzamen. Voor nu wensen wij jullie vanuit het bestuur een mooie zomer en tot op de ALV.

Algemene Ledenvergadering

Ondanks dat het boekjaar er alweer op zit, hebben we ervoor gekozen om onze ALV te houden op het moment dat de avonden weer korter worden. Dat zorgt ervoor dat jij kunt genieten van meer mooi weer, maar voor ons dat we over het zonnepark ook echt wat te melden hebben.

Reserveer daarvoor dinsdag 24 september in jullie agenda. Aanvang 20 uur in café De IJzeren Klap. De agenda volgt t.z.t.

Kandidaat bestuurslid

Heiko Supprian verlaat helaas ons CDL bestuur, desondanks blijft hij nog wel onze algemene webbeheerder. Voor de vacante plek hebben we Hielke Kamps bereid gevonden om zich kandidaat te stellen als bestuurslid. Hielke ondersteunt ons al enige tijd in het woningverduurzaming project en beschikt over veel technische (werk)ervaring. Op de ALV zal hij worden voorgesteld om te worden beëdigd.

Energiebesparing; maatregel 28 en 29

De overheid heeft in april 2023 n.a.v. de parlementaire enquêtecommissie Van der Lee het programma Nij Begun uitgerold. Met 50 concrete maatregelen wordt de "ereschuld" ingelost.

Er zijn 2 maatregelen die zich richten op verduurzaming van woningen in het bevingengebied, maatregel 28 en 29. Maatregel 28 richt zich op woningen die nog versterkt moeten worden; deze worden tijdens de versterking zodanig geïsoleerd dat ze "aardgasvrij -gereed" zijn. Maatregel 29 is voor alle overige woningen in het bevingengebied; woningen die niet versterkt hoeven worden én woningen die inmiddels al versterkt zijn, maar waar tijdens de versterking geen tijd was voor voldoende isolatie.

Voor de meeste woningen in ons werkgebied Lageland en Luddeweer zal maatregel 29 van toepassing zijn. Maatregel 29 richt zich zoals gezegd op **woningisolatie**; klaarmaken voor de warmtepomp, niet op de warmtepomp zelf. Voor woningisolatie is vanaf 2025 een overheidssubsidie beschikbaar. Deze is afhankelijk van het adres binnen het bevingengebied en bedraagt maximaal € 20.000 of € 40.000 per woning.



De details van maatregel 29 worden momenteel uitgewerkt door een speciaal daarvoor samengestelde overheidswerkgroep en zijn naar verwachting medio dit jaar bekend. Zoals het nu lijkt heeft een woningeigenaar een onderbouwd en erkend energieadvies nodig dat de woning nu niet op isolatienorm is en met welke maatregelen de woning wel op norm gebracht kan worden. Met dit advies en opgevraagde offertes kunnen bewoners in 2025 een subsidieaanvraag doen.

De gemeenten in het bevingingsgebied stellen binnenkort per dorp een online postcodelijst beschikbaar voor maatregel 29, waarmee een woningeigenaar kan controleren welk subsidiebedrag voor de woning beschikbaar is.

Energieadvies via CDL

In voorgaande jaren hebben de techneuten Stef (CDL) en Theo (gedetacheerd bij gemeente MG) een aantal referentiewoningen uit 5 verschillende bouwperiodes in Lageland beoordeeld op hun algemene isolatiestatus. Op hoofdlijnen is per bouwperiode duidelijk welke isolatiemaatregelen in Lageland/Luddeweer nodig zijn. Deze informatie is te vinden op onze website www.collectiefduurzaamlageland.nl

In samenwerking met de gemeenten werkt CDL op dit moment aan een vervolgproject; Pilot gedetailleerde energie/isolatie adviezen opstellen voor eerdere referentiewoningen conform maatregel 29.

Tot de zomervakantie worden 8 referentiewoningen die al eerder hebben meegedaan aan het eerste verduurzamingsproject (uit vijf verschillende bouwperiodes), voorzien van een gedetailleerd energieadvies. Met dit advies kunnen deze woningeigenaren offertes gaan aanvragen en, zoals het nu lijkt, begin 2025 een subsidieaanvraag doen.

Ook een gedetailleerd energieadvies ontvangen?

Woningeigenaren houden uiteraard zelf de regie over het verder isoleren van hun woning, het aanvragen van energieadviezen, offertes en het aanvragen van de toekomstige maatregel 29 isolatiesubsidie.

CDL kan leden informeren en ondersteunen in de subsidie-zoektocht naar verdere woningisolatie. Na de zomervakantie zullen we jullie informeren over de uitkomsten van de referentiewoningen. Met de opgedane projectkennis, willen we samen met de gemeenten bekijken hoe we overige leden die belangstelling hebben, van een gedetailleerd energieadvies kunnen voorzien.

Belangstelling voor een gedetailleerd energieadvies? Stuur een mail naar algemeen@collectiefduurzaamlageland.nl

Zonnepark

Inmiddels hebben we weer enkele stappen in de voorontwikkeling doorlopen. De vergunningaanvraag voor het coöperatieve CDL zonnepark is gelijktijdig met de gemeentelijke aanvraag ingediend in het voorjaar. Op de vergunningaanvraag zijn geen zienswijzen ingediend.

De gemeente heeft in het voorjaar eveneens het bestemmingsplan ter inzage gelegd, waar wel meerdere zienswijzen op zijn ingediend. Woensdag 26 juni zijn er van 18.30 tot 20.00 uur



meningsvormende sessies, waarop inspraak mogelijk is. Voor de zomervakantie, op woensdag 10 juli, ligt het besluit voor in de gemeenteraad en zal de raad haar definitieve beslissing nemen. Meer informatie: <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documents/Raadsvoorstellen/Vaststelling-Bestemmingsplan-Meerstad-Noord>

Om voorbereid te zijn mocht het park doorgaan, oriënteren we ons op de verschillende financieringsstromen, waarbij een deel eigen vermogen (investeringen van participanten) en vreemd vermogen (investering van een bank) benodigd is. In de vorige nieuwsbrief gaven we al aan dat het aandeel eigen vermogen steeds belangrijker en groter wordt. Bewezen technologie, lage SDE subsidie, beperkte beschikbaarheid van fondsen en terughoudendheid van banken, maakt het waarschijnlijk dat we de eigen financiering niet enkel binnen het werkgebied van het CDL kunnen houden.

Op dit moment voeren we gesprekken met vaste stroomafnemers (PPA partners) en leningen via het coöperatieve circuit. We vertellen jullie daar op de komende ALV in september meer over.

Vergroen je dak en/of gevel

In 2024 is er zowel in de gemeente Groningen als Midden-Groningen een subsidie beschikbaar voor groene daken en gevels. De subsidiebedragen en spelregels verschillen per gemeente; € 25/m² in Groningen en € 20/m² in MG. Let op: De subsidie moet in Groningen worden aangevraagd **voor 30 juni 2024!** In MG kan dit nog tot 2026.

Meedoen in Groningen? Meer informatie op: www.grunndak.nl/burenvoordeel

Meedoen in Midden-Groningen? Meer informatie op: www.midden-groningen.nl/subsidie-groene-daken

Hoge netspanning

Het stroomnet in Lageland is oud; er staan diverse trafo's en er liggen verschillende tracés die onderling verbonden zijn. Al jaren is de netspanning gedurende de middaguren zo hoog, dat omvormers vele uren uitschakelen en er geen zonnestroom aan het net wordt geleverd.

Bewoners klagen hierover al jaren bij Enexis en op onze vorige ALV is het aan de orde geweest. CDL heeft het probleem sinds april 2021 meermaals aangekaart bij Enexis en beide gemeenten. Enexis heeft in juni 2021 beloofd dat ze het spanningsprobleem in het dorp "binnen een paar maanden" gaan oplossen. Voor een deel is dat gebeurd, aan de Lagelandsterweg liggen nieuwe kabels en zijn trafo-aanpassingen gedaan. Waarom de rest van het dorp nog steeds niet is aangepakt, wordt niet duidelijk.

Ondanks dat we via de gemeente MG in gesprek proberen te blijven met Enexis, lijkt er weinig schot in het verhaal te zitten. De laatste mededeling vanuit Enexis is dat ze sinds kort nieuw beleid hebben: Geen prioritaire acties meer in geval van hoge netspanning en omvormer uitval, maar wachten op een politieke oplossing voor het hele land.

Uit onderzoek blijkt dat netbeheerders wel degelijk een aandeel hebben in de veel te hoge netspanning in het buitengebied. Ze zorgen regelmatig en bewust voor te hoge netspanning, zodat zonnepanelen op meerdere plekken sneller uitvallen.



Klik voor meer informatie op de link van onderstaand bericht van 1 juni 2024 op Nu.nl: [Zonnepanelen vallen op meerdere plekken sneller uit door ingreep netbeheerder | Tech | NU.nl?](#)

Windvisie buitengebied NO Groningen

Eind 2023 hebben de zes energiecoöperaties in het buitengebied van NO Groningen (waarvan CDL er één is) een eerste overleg met elkaar gehad om te onderzoeken of er samenwerkingen kunnen ontstaan op enkele dorps overstijgende thema's. Inmiddels is het **Energieplatform NO Groningen** opgericht en zijn we gestart met het opstellen van uitgangspunten voor een gezamenlijke coöperatieve windvisie, die we op een later moment aan de provincie Groningen willen aanbieden.

De noodzaak voor een windvisie ligt er, om ervoor te zorgen dat coöperaties de regie kunnen claimen met een gezamenlijk alternatief plan, mocht de Provincie of het Rijk stellen dat er meer en hogere windmolens nodig zijn. Om te voorkomen dat wind-partijen zonder gedegen achterban hoge molens in ons landschap plaatsen waar wij als bewoners geen medezeggenschap in hebben.

Met een gezamenlijke visie voor lage coöperatieve dorps- en gebiedsmolens van respectievelijk maximaal 20 tot 50 meter, beogen we zelf de regie te houden waar én of in onze regio toekomstige windmolens komen.

Begin maart jl. is een gezamenlijke brief verstuurd naar de provincie Groningen, om de toekomstige coöperatieve windvisie onder de aandacht te brengen. Deze brief is als bijlage bij de mail van deze zomer nieuwsbrief gevoegd. Binnenkort zal een delegatie vanuit de samenwerkende EC's een verkennend gesprek voeren met provinciaal gedeputeerde Johan Hamster.

Met betrekking tot ashoogte is gebleken dat lage molens tot 15 meter op individueel agrarisch niveau net aan rendabel zijn, maar niet voor een dorp. Molens met een ashoogte tot 20 meter zijn realistischer, met name in combinatie met een zonnedak en accu-opslag. De provincie Groningen heeft inmiddels de maximale ashoogte voor lage windmolens verhoogd tot 20 meter. Mits ze op een agrarische bouwkvavel worden gerealiseerd.

In het energieplatform hebben we besproken dat draagvlak bij bewoners voor dorps- en gebiedsmolens belangrijk is en daarbij de volgende uitgangspunten benoemd:

- Alleen molens op locaties waar draagvlak voor is;
- Molens dienen eigendom te zijn van de lokale omgeving.

Enkele buurcoöperaties hebben in hun dorp al een kennisavond en draagvlakonderzoek gehouden voor lage windmolens, sommige dorpen hebben inmiddels een eigen windvisie en in Woltersum heeft men al een eigen dorpsmolen en een aanvraag voor netaansluiting uitstaan voor een tweede molen met daaraan gekoppeld een zonnedak en accu-opslag. Noorddijk en Thesinge zijn gezamenlijk bezig met soortgelijke plannen.

Genoemde coöperaties hebben aangeboden hun opgedane kennis met ons te delen. Of en waar er lage dorpsmolens komen in Lageland/Luddeweer gaan we uiteraard met elkaar bepalen. Als bestuur zullen we ons de komende periode gaan oriënteren op technisch/financiële aspecten van windmolens en koppeling aan zonnedaken en accu's. Tijdens de ALV zullen we een procesvoorstel doen om een windvisie te kunnen vormen met het CDL.